

Datum

2023-06-09

Vår referens

Elin Ewers

Utredningssekreterare

elin.ewers@malmö.se

Tjänsteskrivelse

Skolinspektionens tematiska kvalitetsgranskning av kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (sfi) GYVF-2022-1941

Sammanfattning

Skolinspektionen har genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (sfi) på Merit Malmö. Skolinspektionen genomförde granskningen mellan den 24 och 27 oktober 2022. I Skolinspektionens beslut daterat 2022-12-02 framgår att arbetet inom områdena *Undervisning utifrån elevernas behov, förutsättningar och mål* samt *Ett undervisningsinnehåll för kommunikation och deltagande i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv* behöver utvecklas.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden (GVN) har tagit del av Skolinspektionens beslut och påbörjat ett arbete för att höja verksamhetens kvalitet inom identifierade utvecklingsområden. Detta arbete redovisades till Skolinspektionen efter beslut i GVN den 28 april 2023. Utifrån redovisningen har Skolinspektionen efterfrågat ett förtydligande kring de utvecklingsåtgärder som har vidtagits och resultat av dessa åtgärder. Föreliggande ärende innehåller en redogörelse utifrån de frågor som Skolinspektionen ställt i sin begäran om komplettering.

Förslag till beslut

1. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens förslag till yttrande och skicka detsamma till Skolinspektionen.

Beslutsunderlag

- Beslut kvalitetsgranskning Svenska för invandrare (sfi) på Merit
- Yttrande från gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden (2023-04-28) över Skolinspektionens beslut efter tematisk kvalitetsgranskning av kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (sfi) på Merit
- Tjänsteskrivelse GVN-06-16 Yttrande över kompletterande frågor avseende Skolinspektionens tematiska kvalitetsgranskning av kommunal vuxenutbildning i sfi
- Förslag till yttrande GVN 2023-06-16 över kompletterande frågor avseende Skolinspektionens tematiska kvalitetsgranskning av kommunal vuxenutbildning i sfi

Beslutsplanering

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens arbetsutskott 2023-04-19

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2023-04-28

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2023-06-16

Beslutet skickas till

Skolinspektionen

Ärendet

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på Merit Malmö avseende undervisningen inom kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare, komvux i sfi. Syftet med kvalitetsgranskning är att bedöma i vilken utsträckning undervisningen inom komvux i sfi stimulerar elevers möjligheter att lära sig och utveckla ett funktionellt andraspråk, som grund för kommunikation och aktivt deltagande i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv. Utbildning som bedrivs på distans på kurs C och D inom studieväg 2 och 3 har granskats. Utbildningen har lagts ut på entreprenad hos Merit Malmö och Malmö kommun, som huvudman, är ytterst ansvarig för att utbildningen håller kvalitet och att eleverna får den utbildning de har rätt till.

Skolinspektionen genomförde granskningen mellan den 24 och 27 oktober 2022. I Skolinspektionens beslut daterat 2022-12-02 framgår att arbetet inom områdena *Undervisning utifrån elevernas behov, förutsättningar och mål* samt *Ett undervisningsinnehåll för kommunikation och deltagande i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv* behöver utvecklas.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden (GVN) har tagit del av Skolinspektionens beslut och påbörjat ett arbete för att höja verksamhetens kvalitet inom identifierade utvecklingsområden. Detta arbete redovisades till Skolinspektionen efter beslut i GVN den 28 april 2023. Utifrån redovisningen har Skolinspektionen efterfrågat ett förtydligande kring de utvecklingsåtgärder som har vidtagits och resultat av dessa åtgärder.

Skolinspektionen har bett GVN att förtydliga sitt yttrande utifrån följande punkter:

1. *Förtydliga vilka konkreta åtgärder som redan har vidtagits och vilka konkreta åtgärder som planeras genomföras. Specificera hur åtgärderna kopplas till beslutets två olika utvecklingsområden och vilka effekter de förväntas få på dessa – dvs. effekter på undervisningens kvalitet avseende elevers möjlighet till fler och varierade arbetsformer genom interaktion med andra elever, respektive elevers möjlighet till mer muntlig kommunikation.*
2. *Av redovisningen framgår att verksamheten har påbörjat ett utvecklingsarbete i samarbete med Malmö stads Pedagogiska Stödorganisation och en kompetensutvecklingsinsats för lärare utifrån boken *Lektionsdesign*. Avser ”verksamheten” den utbildning som bedrivs inom kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare hos Merit?*
3. *Beskriv hur utvecklingsarbetet bedrivits utifrån utvecklingsområdena i beslutet. (Exempelvis genom att beskriva hur ni har identifierat vilka åtgärder som konkret behöver vidtas, vilka roller/funktioner som har varit involverade, vem som har varit ansvarig för arbetet, hur ansvarsfördelning och samverkan mellan olika roller/funktioner sett ut, elevers delaktighet)*

Gymnasie-och vuxenutbildningsnämndens yttrande

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden (GVN) har tagit del av Skolinspektionens begäran om förtydliganden kring de utvecklingsåtgärder som har vidtagits utifrån Skolinspektionens beslut och resultat av dessa åtgärder.

Nedan följer en redovisning av utvecklingsarbetet som påbörjats och planeras utifrån de frågor som Skolinspektionen ställt.

1. *Förtydliga vilka konkreta åtgärder som redan har vidtagits och vilka konkreta åtgärder som planeras genomföras. Specificera hur åtgärderna kopplas till beslutets två olika utvecklingsområden och vilka effekter de förväntas få på dessa – dvs. effekter på undervisningens kvalitet avseende elevers möjlighet till fler och varierade arbetsformer genom interaktion med andra elever, respektive elevers möjlighet till mer muntlig kommunikation.*

GVN vill inledningsvis understryka att deltagarna i distansuppdraget generellt sett är starkast just när det kommer till de muntliga färdigheterna, eftersom de till skillnad från många andra sfi-deltagare kan träna sina muntliga förmågor varje dag på sina arbetsplatser eller utbildningar (av de 252 betyg som utfärdades av Merit 2018-2021 hade 40% betyg A i de muntliga färdigheterna).

Nedan följer en beskrivning av de konkreta åtgärder som vidtagits och som är planerade att genomföras.

Valbara uppläggs paket

- Förbereda och utveckla olika upplägg inom distansutbildningen utifrån olika deltagares behov och möjligheter (renodlad distans, kombination med lärverkstad på plats och/eller fjärrundervisning online, möjlighet att delta i studiegrupper)
- Ta fram rutiner för att vid de återkommande uppföljningarna diskutera uppläggsalternativ med deltagarna utifrån aktuell situation

Ansvarig: Utvecklingsgrupp och lärare

Effekt: Bättre överblick över deltagarnas faktiska möjligheter att delta på plats och/eller online, och därmed få bättre framförhållning och möjligheter att individualisera arbetsformer och öka möjligheterna till muntlig interaktion för de som har möjlighet att delta.

Fler forum för möjlighet till interaktion och möjlighet till muntlig kommunikation

I utvecklingsarbetet som pågår planeras ytterligare fler typer av forum där eleverna ges möjlighet till interaktion och muntlig kommunikation. I planerna ingår:

- Öppet hus – icke bokningsbara fjärrpass där eleverna kan få stöd i studierna eller möjlighet att prata svenska en stund.
- Lärgrupper - fasta smågrupper om 4-5 elever som träffas återkommande online eller på plats. Dessa fungerar dels trygghetsskapande genom att eleverna lär känna varandra och kan stötta varandra, dels som ett forum för gemensam interaktion och muntlig kommunikation.
- Digitala mötesplatser för spontana och mindre strukturerade möten – till exempel har ”fikastund online” testats (ta med din kaffekopp och träffa nya studie-vänner via zoom).
- Diskussionsgrupper i form av digitala event med utgångspunkt i teman/målgrupper – prata politik, svensk historia, föräldragruppen, digital tipspromenad, språkvän online med flera.

Flera av dessa forum för muntlig kommunikation finns det planer på att utveckla med parallella

skriftliga kontaktytor för eleverna, till exempel genom utökning av chatt- och diskussionsgrupper samt diskussionsforum i lärportalen.

Ansvarig: Utbildningsansvarig

Effekt: Åtgärderna ovan kommer att leda till fler mötesplatser där deltagarna får ökade möjligheter att studera gemensamt. Forumen innebär också ökad tillgång till lärare och deras stöd.

Återkoppling på deltagarens studier och utveckling

- Tillsammans med deltagare utvärdera återkopplingen
- Se över rutiner för återkoppling – allt från progression i förhållande till målen till längre planeringar och enskilda uppgifter.
- Följa upp rutinen med ett muntligt planeringssamtal minst varannan vecka mellan lärare och deltagare

Ansvarig: Utbildningsansvarig, rektor

Effekt: Säkerställa att återkopplingen är begriplig och ändamålsenlig med t ex planering för det stöd deltagaren behöver för sin språkutveckling som arbetsformer etc.

Deltagarutvärderingar

- I samband med ordinarie deltagarutvärdering, lägga till fråga om möjlighet att delta i mer schemalagd undervisning på plats eller online, ingå i studiegrupper etc.
- Införa rutin för att utvärdera och vid behov revidera upplägg vid utvecklingssamtal med lärare

Ansvarig: utbildningsansvarig

Effekt: Säkerställa att deltagare som har möjlighet också får tillgång till lärverkstäder och studiegrupper för att utveckla sin språkliga förmåga

Pedagogisk utveckling

- Pedagogisk utveckling för gemensamt lärande tillsammans med Malmö stad pedagogiska stödorganisation. Se punkt 3 för mer information.

Ansvarig: Malmö stad och utbildningsansvarig

- Genomföra pedagogiska kaféer för att diskutera t ex arbetsformer, och dela med sig av tips och idéer. Ta del av aktuell forskning om tex vikten av dialog mellan elever och mellan lärare och elever.

Ansvarig: utbildningsansvarig

Effekt: ökad variation av arbetsformer

Jämställdhet

- Ytterligare fokusera på jämställdhet både i återkommande teman och som ett ständigt perspektiv i allt utbildningsinnehåll – föräldraskap, yrkes- och studieval, hälsa, ekonomi etc.
- Förbereda aktiviteter och innehåll som workshop med utgångspunkt i Merits likabehandlingsplan

Ansvarig: Utbildningsansvarig

Effekt: Säkerställande av kontinuerligt arbete om jämställdhet

2. *Av redovisningen framgår att verksamheten har påbörjat ett utvecklingsarbete i samarbete med Malmö stads Pedagogiska Stödorganisation och en kompetensutvecklingsinsats för lärare utifrån boken Lektionsdesign. Avser "verksamheten" den utbildning som bedrivs inom kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare hos Merit?*

Ja, verksamheten avser den utbildning som bedrivs inom kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare hos Merit.

3. *Beskriv hur utvecklingsarbetet bedrivits utifrån utvecklingsområdena i beslutet. (Exempelvis genom att beskriva hur ni har identifierat vilka åtgärder som konkret behöver vidtas, vilka roller/funktioner som har varit involverade, vem som har varit ansvarig för arbetet, hur ansvarsfördelning och samverkan mellan olika roller/funktioner sett ut, elevers delaktighet)*

Utvecklingsarbetet tillsammans med Malmö stads pedagogiska stödorganisation är påbörjat under våren 2023 och fortlöper under hela avtalstiden. En insatsplan med olika delmål är framtagen i samråd mellan Malmö stad och Merit. Fokus på insatserna är bland annat att öka elevers möjlighet till fler och varierade arbetsformer samt fokus på elevers möjlighet till mer muntlig kommunikation.

Det huvudsakliga syftet är att utveckla det pedagogiska upplägget av distanspassen och de individuella utvecklingsmötena som lärare har med eleverna.

Boken "Lektionsdesign" löper som en råd tråd i samarbetet och utgör ett gemensamt diskussionsunderlag vid de kontinuerliga träffarna mellan lärare på Merit och specialpedagog (PS).

Valet av bok är gemensamt bestämt och används som en koppling mellan teori och praktik. Bokens fokus är differentierad undervisning med syfte att ge lärarna verktyg för att kunna utforma en undervisning som möter alla elevers olika behov. Genom att erbjuda flera arbetsformer att ta sig an en uppgift får elever oavsett förutsättningar en möjlighet att lära.

Delmål 1: En metodhandledning (en skriftlig beskrivning av hur ett lektionspass ser ut) med exempel tas fram av lärarna på Merit för att kunna sprida kunskapen vidare.

Syfte: Lärarna på Merit får kunskaper om, och exempel på, hur man designar/ förbereder en lektion som innehåller alla färdigheter och möter elevernas olika förutsättningar och behov. De olika lektionsuppläggen implementeras i distansundervisningen.

Upplägg: Gemensam läsning av Wallbergs "Lektionsdesign", ett kapitel i taget som diskuteras vid varje träff - cirka var fjärde vecka under utvecklingstiden. Lärarna testar något från boken till varje gemensam träff. Utbildningsansvarig på Merit gör en aktivitetsplan för lärarna. Olika "case" läggs in där det passar. Lärarna för trippellogg under läsningen. Praktiska metodtips och aktiviteter från boken integreras i undervisningen.

Uppföljning: (december 2023) Rektor, utbildningsansvarig och specialpedagog följer upp delmålet genom enkätfrågor till lärarna, både om hur lärarna upplevt insatsen, hur de har

applicerat kunskaperna och hur de tänker använda dessa framåt. Utvärderingen förväntas ge information om hur vidare insatser ska se ut.

Delmål 2: Ett samarbete med biblioteket på Komvux, där lärare och elever på Merit ska använda bibliotekariens (vid pedagogisk stödorganisation) kompetens samt nyttja bibliotek och studieverkstad på Komvux.

Syfte: Lärargruppen får kunskap och exempel på hur bibliotekariens kompetens kan användas och får även stöd i att komma i gång med att nyttja kompetensen. Lärargruppen får också kunskaper i hur de kan nyttja Komvux bibliotek och studieverkstad.

Upplägg: Bibliotekarien träffar lärarna på Merit på utvecklingstiden, berättar och ger tips på generella erbjudande som till exempel bokcirklar, bokprat och digitala verktyg (ILT, Biblio, Legimus). Ett samarbete gällande shared reading planeras för att främja elevernas muntliga produktion och interaktion. Denna insats planeras påbörjas under hösten. Merits elever bjuds in till Komvux bibliotek för att delta i shared reading vilket är en metod för att väcka läslusten genom att mötas och reflektera över skönlitterära texter. Denna insats kommer även att erbjudas digitalt.

Uppföljning: (december 2023) Rektor, utbildningsansvarig och bibliotekarie följer upp utfallet av insatserna samt gör en plan för nästa termin.

Ansvariga

Elena Zukauskaite Avdelningschef

Anneli Schwartz Förvaltningschef